

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ
नांदेड- ४३१६०६ (महाराष्ट्र)

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY
NANDED-431606, MAHARASHTRA STATE, INDIA.

Established on 17th September 1994 - Recognized by the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'A' Grade

ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542
Fax : (02462) 229574

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

कला, वाणिज्य, विज्ञान व सामाजिक शास्त्रे
विद्याशाखेतील अभ्यासक्रमांना शैक्षणिक वर्ष
२०१६-१७ पासून CBCS Pattern लागू
करण्याबाबत.

परिपत्रक

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, दिनांक २१ डिसेंबर २०१५ रोजी संपन्न झालेल्या ३५व्या मा. विद्या परिषद बैठकीतील विषय क्र.२०/३५-२०१५ च्या ठरावानुसार प्रस्तुत विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयांतील कला, वाणिज्य, विज्ञान व सामाजिक शास्त्रे या विद्याशाखांतील अभ्यासक्रमांना शैक्षणिक वर्ष २०१६-१७ पासून सोबत जोडल्याप्रमाणे **Choice Based Credit System (C.B.C.S.) Pattern** लागू करण्यात येत आहे.

सदरील Choice Based Credit System (C.B.C.S.) Pattern प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

'ज्ञानतीर्थ' परिसर,
विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६.
जा.क्र.: शैक्षणिक-०१/परिपत्रक/सीबीसीएस पॅटर्न/
२०१५-१६/४२२८
दिनांक : ०४.०२.२०१६.

स्वाक्षरित / -
संचालक
महाविद्यालय व विद्यापीठ विकास मंडळ

सोबत : वरीलप्रमाणे.

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. परीक्षा नियंत्रक यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) उपकुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) साहाय्यक कुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, यू.जी.सी. कक्ष, प्रस्तुत विद्यापीठ.

PRINCIPAL
Shivjagruti Senior College
Nalegaon, Dist. Latur-413524

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

नांदेड- ४३१६०६ (महाराष्ट्र)

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY

NANDED-431606, MAHARASHTRA STATE, INDIA.

Established on 17th September 1994 - Recognized by the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'A' Grade

ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542

Fax : (02462) 229574

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

कला, वाणिज्य, विज्ञान व सामाजिक शास्त्रे
विद्याशाखेतील काही अभ्यासक्रमांना शैक्षणिक
वर्ष २०१६-१७ पासून CBCS Pattern लागू
न करण्याबाबत.

परिपत्रक

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, दिनांक २१ डिसेंबर २०१५ रोजी संपन्न झालेल्या ३५व्या मा. विद्या परिषद बैठकीतील विषय क्र.२०/३५-२०१५ च्या ठरावानुसार प्रस्तुत विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयांतील कला, वाणिज्य, विज्ञान व सामाजिक शास्त्रे या विद्याशाखांतील पदवी (UG) अभ्यासक्रमांना शैक्षणिक वर्ष २०१६-१७ पासून **Choice Based Credit System (C.B.C.S.) Pattern** लागू करण्यात आलेले आहेत.

तथापि, ज्या अभ्यासक्रमांना सदरील Choice Based Credit System (C.B.C.S.) Pattern लागू करण्यात आलेले नाही, ते अभ्यासक्रम या शैक्षणिक वर्षापुरते जुन्या पॅटर्ननुसारच शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ प्रमाणेच राहतील. तसेच ज्या विषयांचे C.B.C.S Pattern प्रमाणे अभ्यासक्रमाचे प्रारूप अद्याप प्रसिद्ध केले नाहीत, ते सर्व अभ्यासक्रम हे शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ प्रमाणेच राहतील, याची सर्व संबंधितांनी (विद्यार्थी, प्राध्यापक, प्राचार्य इत्यादी) नोंद घ्यावी.

सदरील परिपत्रक प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

'ज्ञानतीर्थ' परिसर,
विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६.
जा.क्र.: शैक्षणिक-०१/परिपत्रक/सीबीसीएस पॅटर्न/
२०१६-१७/१४२८
दिनांक : ०४.१०.२०१६.

स्वाक्षरित /-
संचालक
महाविद्यालय व विद्यापीठ विकास मंडळ

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. परीक्षा नियंत्रक यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) उपकुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) साहाय्यक कुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, यू.जी.सी. कक्ष, प्रस्तुत विद्यापीठ.

PRINCIPAL
Shivjagruti Senior College
Nalegaon, Dist. Latur-413524

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

नांदेड - ४३१६०६ (महाराष्ट्र)

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY

MANDED-411994, MAHARASHTRA STATE, INDIA.

Established on 17th September 1964 - Recognized by the UGC (in 2/1) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'A' Grade

ACADEMIC (I-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542

Fax : (02462) 229574

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

परिपत्रक

कला विद्याशाखेतील पदवी स्तरवरील मराठी विषयाचा सी.बी.सी.एस. पॅटर्नचा अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१६-१७ पासून लागू करण्याबाबत.

या परिपत्रकाचे सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, दिनांक १२ मे २०१६ रोजी संपन्न झालेल्या ३६व्या मा. विद्या परिषद बैठकीतील ऐनवेळचा विषय क्र.९/३६-२०१६ च्या ठरावानुसार प्रस्तुत विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयांतील कला विद्याशाखेतील पदवी स्तरवरील खालील विषयाचा C.B.C.S. (Choice Based Credit System) Pattern चा अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१६-१७ पासून लागू करण्यात येत आहे.

१. बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी. मराठी (द्वितीय भाषा आणि ऐच्छिक) - प्रथम वर्ष (सत्र पहिले व दुसरे)

सदरील अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे.

तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

ज्ञानतीर्थ परिसर,
विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६.
जा.क्र.: शैक्षणिक-०१/परिपत्रक/पदवी-सीबीसीएस अभ्यासक्रम/
२०१६-१७/८७३
दिनांक : १२.०८.२०१६.

स्वाक्षरित/-
संचालक
महाविद्यालय व विद्यापीठ विकास मंडळ

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

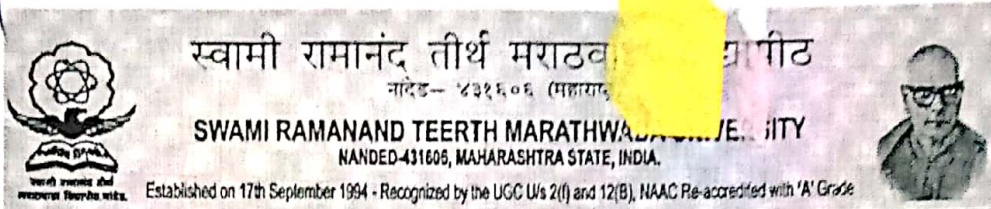
- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. परीक्षा नियंत्रक यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) उपकुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) साहाय्यक कुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, शैक्षणिक विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.

Principal

Saraswati Sangeet Kala
Mahavidyalaya, Latur

PRINCIPAL

Shivjagruti Senior College
Nalegaon, Dist. Latur-413524

ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542
Fax : (02462) 229574

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

कला विद्याशाखेतील पदवी स्तरावरील
मराठी विषयाचा सी.बी.सी.एस. पॅटर्नचा
अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१६-१७
पासून लागू करण्याबाबत.

परिपत्रक

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, दिनांक १२ मे २०१६ रोजी संपन्न झालेल्या ३६व्या मा. विद्या परिषद बैठकीतील ऐनवेळचा विषय क्र.९/३६-२०१६ च्या ठरावानुसार प्रस्तुत विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयांतील कला विद्याशाखेतील पदवी स्तरावरील खालील विषयाचा C.B.C.S. (Choice Based Credit System) Pattern चा अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१६-१७ पासून लागू करण्यात येत आहे.

१. बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी. मराठी (द्वितीय भाषा आणि ऐच्छिक) - प्रथम वर्ष (सत्र पहिले व दुसरे)

सदरील अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

'ज्ञानतीर्थ' परिसर,
विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६.
जा.क्र.: शैक्षणिक-०१/परिपत्रक/पदवी-सीबीसीएस अभ्यासक्रम/
२०१६-१७/८७३
दिनांक : १२.०८.२०१६.

स्वाक्षरित/-
संचालक
महाविद्यालय व विद्यापीठ विकास मंडळ

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. परीक्षा नियंत्रक यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) उपकुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) साहाय्यक कुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, शैक्षणिक विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.

Principal

Saraswati Sangeet Kala
Mahavidyalaya, Latur

PRINCIPAL

Shivjagruti Senior College
Nategaon, Dist. Latur-413524

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ
नांदेड- ४३१६०६ (महाराष्ट्र)

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY
NANDED-431606, MAHARASHTRA STATE, INDIA.

Established on 17th September 1994 - Recognized by the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'A' Grade

ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542
Fax : (02462) 229574

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

Choice Based Credit System (CBCS)
Pattern अंतर्गत प्रत्येक विषयाला अनिवार्य
करण्यात आलेल्या Skill Enhancement
Course ची प्रभावी अंमलबजावणी करण्याबाबत.

परिपत्रक

या परिपत्रकान्वये सर्व संलग्नित महाविद्यालयातील प्राचार्यांना आदेशान्वये कळविण्यात येते की, प्रस्तुत विद्यापीठाच्या मानवविज्ञान, वाणिज्य व व्यवस्थापनशास्त्रे, विज्ञान व तंत्रज्ञान या विद्याशाखांतील पदवी स्तरावरील द्वितीय वर्षाच्या अभ्यासक्रमांना शैक्षणिक वर्ष २०१७-१८ पासून **Choice Based Credit System (C.B.C.S.) Pattern** लागू केलेला आहे.

पदवी स्तरावरील द्वितीय वर्षाच्या अभ्यासक्रमांना Choice Based Credit System (CBCS) Pattern अंतर्गत प्रत्येक विषयाला Skill Enhancement Course हा अनिवार्य करण्यात आलेला आहे.

करिता, महाविद्यालयीन स्तरावर उपरोक्त Skill Enhancement Course चे महाविद्यालयातील शिक्षकांकडून अध्यापन होणे अनिवार्य राहिल, याची संबंधितांनी नोंद घ्यावी.

सदरील परिपत्रक प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे. तरी प्रस्तुत परिपत्रकानुसार सर्व संबंधितांनी कार्यवाही करावी.

'ज्ञानतीर्थ' परिसर,

विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६.

जा.क्र.: शैक्षणिक(१)/परिपत्रक/सीबीसीएस-एसईसी कोर्स/

२०१७-१८/२७८

दिनांक : ३०.०६.२०१७.

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलगुरू यांचे सचिवालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. प्र-कुलगुरू यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, यू.जी.सी. कक्ष, प्रस्तुत विद्यापीठ.

स्वाक्षरित/-

उपकुलसचिव

शैक्षणिक (१-अभ्यासमंडळ) विभाग

PRINCIPAL

Shivjagruti Senior College
Nalegaon, Dist. Latur-413524

Phone: (02462) 229542
Fax : (02462) 229574

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी
स्तरावरील द्वितीय वर्षाचे CBCS पा
नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष
२०१७-१८ पासून लागू करण्यात

परिपत्रक

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, दिनांक ३ मे २०१७ रोजी संपन्न झालेल्या ३८व्या मा. विद्या परिषद बैठकीतील विषय क्र.१२४/३८-२०१७ च्या ठरावानुसार प्रस्तुत विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी स्तरावरील द्वितीय वर्षाचे खालील विषयांचे **C.B.C.S. (Choice Based Credit System) Pattern** नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१७-१८ पासून लागू करण्यात येत आहेत.

- १) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी.-इंग्रजी (अनिवार्य, द्वितीय भाषा अतिरिक्त, ऐच्छिक)-द्वितीय वर्ष
- २) बी.ए.-हिंदी (ऐच्छिक)-द्वितीय वर्ष
- ३) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी.-कन्नड (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)-द्वितीय वर्ष
- ४) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी.-मराठी (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)-द्वितीय वर्ष
- ५) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी.-पाली (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)-द्वितीय वर्ष
- ६) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी.-संस्कृत (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)-द्वितीय वर्ष
- ७) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी./बी.एफ.ए./बी.एस.डब्ल्यू-उर्दू (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)-द्वितीय वर्ष
- ८) बी.ए.-फॅशन डिझाईन-द्वितीय वर्ष
- ९) बी.ए.-अर्थशास्त्र-द्वितीय वर्ष
- १०) बी.ए.-भूगोल-द्वितीय वर्ष
- ११) बी.ए.-इतिहास-द्वितीय वर्ष
- १२) बी.ए.-मानव हक्क-द्वितीय वर्ष
- १३) बी.ए.-ग्रंथालय व माहितीशास्त्र-द्वितीय वर्ष
- १४) बी.ए.-जनसंवाद व पत्रकारिता-द्वितीय वर्ष
- १५) बी.ए.-सैनिकशास्त्र-द्वितीय वर्ष
- १६) बी.ए.-तत्त्वज्ञान-द्वितीय वर्ष
- १७) बी.ए.-राज्यशास्त्र-द्वितीय वर्ष
- १८) बी.ए.-मानसशास्त्र-द्वितीय वर्ष
- १९) बी.ए.-लोकप्रशासन-द्वितीय वर्ष
- २०) बी.ए.-समाजशास्त्र-द्वितीय वर्ष

सदरील परिपत्रक व अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

ज्ञानतीर्थ' परिसर,
विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६.
जा.क्र.: शैक्षणिक-०१/परिपत्रक/पदवी-सीबीसीएस अभ्यासक्रम/
२०१६-१७/८४

दिनांक : ०७.०६.२०१७.

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) उपकुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) साहाय्यक कुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, यू.जी.सी. कक्ष, प्रस्तुत विद्यापीठ.

PRINCIPAL

Shivjagruti Senior College
Nategaon, Dist. Latur-413524

स्वाक्षरित/-

उपकुलसचिव

शैक्षणिक (१-अभ्यासमंडळ) विभाग

Principal

Saraswati Sangeet Kala
Mahavidyalaya, Latur

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

नांदेड- ४३१६०६ (महाराष्ट्र)

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY
NANDED-431606, MAHARASHTRA STATE, INDIA

Established on 17th September 1954 - Recognized by the UGC (Us 2(i) and 12(B)), NAAC Re-accredited with 'A' Grade

ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542

Fax : (02462) 229574

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी
स्तरवरील द्वितीय वर्षाचे CBCS Pattern
नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष
२०१७-१८ पासून लागू करण्याबाबत.

परिपत्रक

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, दिनांक ३ मे २०१७ रोजी संपन्न झालेल्या ३८व्या मा. विद्या परिषद बैठकीतील विषय क्र.१२४/३८-२०१७ च्या ठरवानुसार प्रस्तुत विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी स्तरवरील द्वितीय वर्षाचे खालील विषयांचे C.B.C.S. (Choice Based Credit System) Pattern नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१७-१८ पासून लागू करण्यात येत आहेत.

- १) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी.-इंग्रजी (अनिवार्य, द्वितीय भाषा अतिरिक्त, ऐच्छिक)-द्वितीय वर्ष
- २) बी.ए.-हिंदी (ऐच्छिक)-द्वितीय वर्ष
- ३) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी.-कन्नड (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)-द्वितीय वर्ष
- ४) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी.-मराठी (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)-द्वितीय वर्ष
- ५) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी.-पाली (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)-द्वितीय वर्ष
- ६) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी.-संस्कृत (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)-द्वितीय वर्ष
- ७) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी./बी.एफ.ए./बी.एस.डब्ल्यू-उर्दू (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)-द्वितीय वर्ष
- ८) बी.ए.-फॅशन डिझाईन-द्वितीय वर्ष
- ९) बी.ए.-अर्थशास्त्र-द्वितीय वर्ष
- १०) बी.ए.-भूगोल-द्वितीय वर्ष
- ११) बी.ए.-इतिहास-द्वितीय वर्ष
- १२) बी.ए.-मानव हक्क-द्वितीय वर्ष
- १३) बी.ए.-ग्रंथालय व माहितीशास्त्र-द्वितीय वर्ष
- १४) बी.ए.-जनसंवाद व पत्रकारिता-द्वितीय वर्ष
- १५) बी.ए.-सैनिकशास्त्र-द्वितीय वर्ष
- १६) बी.ए.-तत्त्वज्ञान-द्वितीय वर्ष
- १७) बी.ए.-राज्यशास्त्र-द्वितीय वर्ष
- १८) बी.ए.-मानसशास्त्र-द्वितीय वर्ष
- १९) बी.ए.-लोकप्रशासन-द्वितीय वर्ष
- २०) बी.ए.-समाजशास्त्र-द्वितीय वर्ष

सदरील परिपत्रक व अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

ज्ञानतीर्थ' परिसर,

विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६.

जा.क्र.: शैक्षणिक-०१/परिपत्रक/पदवी-सोबीसीएस अभ्यासक्रम/
२०१६-१७/८४

दिनांक : ०७.०६.२०१७.

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. सचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) उपकुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) साहाय्यक कुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, यू.जी.सी. कक्ष, प्रस्तुत विद्यापीठ.

PRINCIPAL

Shivjagruti Senior College
Nalegaon, Dist. Latur-413524

स्वक्षरित/-
उपकुलसचिव
शैक्षणिक (१-अभ्यासक्रम/डब्ल्यू) विभाग

Principal

Saraswati Sangeet Kala
Mahavidyalaya, Latur

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

नांदेड-४३१६०३ (महाराष्ट्र)

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY
NANDED-431606, MAHARASHTRA STATE, INDIA.

Established on 17th September 1994 - Recognized by the UGC (U1 2f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'A' Grade

ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

Fax : (02462) 229574

Skill Enhancement विषय सर्व शाखेसाठी सुरु करणे अनिवार्य आहे तसेच SEC ज्या विषयात सुरु झालेले नाही अशा विषयाचा कार्यभार कमी झाल्यास संबंधित महाविद्यालय जबाबदार असण्याबाबत.

परिपत्रक

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, Skill Enhancement विषय सर्व शाखेसाठी सुरु करणे अनिवार्य आहे तसेच SEC ज्या विषयात सुरु झालेले नाही अशा विषयाचा कार्यभार कमी झाल्यास संबंधित महाविद्यालय जबाबदार राहिल.

सदरील परिपत्रक प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

ज्ञानतीर्थ' परिसर,
विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६.
जा.क्र.: शैक्षणिक-०१/स्कूल एन्हान्समेंट अनिवार्य/
२०१७-१८/१४६३
दिनांक : ०२.११.२०१७.

स्वाक्षरित/-
उपकुलसचिव
शैक्षणिक (१-अभ्यासमंडळ) विभाग

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) उपकुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) साहाय्यक कुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, शैक्षणिक विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.

PRINCIPAL
Shivajiruti Senior College
Nalegaon, Dist. Latur-413524

1.2.2.1 & 1.3.2.1

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ
नांदेड- ४३१६०६ (महाराष्ट्र)
SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY
NANDED-431606, MAHARASHTRA STATE, INDIA.
Established on 17th September 1994 - Recognized by the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'A' Grade

ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542
Fax : (02462) 229574

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी
स्तरावरील तृतीय वर्षाचे CBCS Pattern
नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष
२०१८-१९ पासून लागू करण्याबाबत.

प रि प त्र क

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, दिनांक १४ जून २०१८ रोजी संपन्न झालेल्या ४१व्या मा. विद्या परिषद बैठकीतील विषय क्र.११/४१-२०१८ च्या ठरावानुसार प्रस्तुत विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी स्तरावरील तृतीय वर्षाचे खालील विषयांचे **C.B.C.S. (Choice Based Credit System) Pattern** नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ पासून लागू करण्यात येत आहेत.

- १) इंग्रजी
- २) हिंदी
- ३) कन्नड
- ४) मराठी
- ५) पाली
- ६) संस्कृत
- ७) उर्दू
- ८) अर्थशास्त्र
- ९) भूगोल
- १०) इतिहास
- ११) सैनिकशास्त्र
- १२) तत्त्वज्ञान
- १३) राज्यशास्त्र
- १४) लोकप्रशासन
- १५) समाजशास्त्र

सदरील परिपत्रक व अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

'ज्ञानतीर्थ' परिसर,

विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६.

जा.क्र.: शैक्षणिक-०१/परिपत्रक/पदवी-सीबीसीएस अभ्यासक्रम/
२०१८-१९/२५२

दिनांक : २५.०६.२०१८.

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) उपकुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) साहाय्यक कुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, यू.जी.सी. कक्ष, प्रस्तुत विद्यापीठ.

स्वाक्षरित/-
उपकुलसचिव
शैक्षणिक (१-अभ्यासमंडळ) विभाग

Principal

Saraswati Sangeet Kala
Mahavidyalaya, Latur

PRINCIPAL

Shivjagruati Senior College
Nalegaon, Dist. Latur-413524
Scanned with CamScanner

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नanded

—स्वामीजीय विद्यापीठ, नanded— ४३१५०६ (महाराष्ट्र)

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY NANDED

"Dayantirth", Vishnupura, Nanded - 431606 Maharashtra State (INDIA)

Reg. No. 1779/2000/2001, Reg. No. 1779/2001/2002 & 1779/2002/2003. UGC Approved & Affiliated with U.P.S.C.

ACADEMIC (A-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

Fax : (02462) 229574

संलग्नित महाविद्यालयांतील मान्यविज्ञान विद्याशाखेतील बी.ए. प्रथम व तृतीय वर्षाच्या Question Paper Pattern शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून लागू करण्याबाबत.

प र ि ष त्र क

या संलग्नित महाविद्यालयांतील मान्यविज्ञान विद्याशाखेतील बी.ए. प्रथम व तृतीय वर्षाच्या Question Paper Pattern शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून लागू करण्याच्या दृष्टिने मा.कुलगुरू महोदयांनी मा. विद्या परिषदेच्या मान्यतेच्या अधीन राहून मान्यता दिलेली आहे. त्यानुसार बी.ए. प्रथम व तृतीय वर्षाच्या Question Paper Pattern शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून खालीलप्रमाणे लागू करण्यात येत आहेत.

Question paper pattern for B.A. First Year & Third Year.

—बी.ए.द्वितीय वर्षाच्या नविन पॅटर्न (५० + २५) प्रमाणेच बी.ए. प्रथम व तृतीय वर्षाचा

Question Paper Pattern शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून खालीलप्रमाणे लागू करण्यात येत आहे. यामध्ये ५० गुणाचे लेखी व २५ गुणाचे अंतर्गत गुण असेल. (यामध्ये १०-टेस्ट, १०-टयुटोरीयल/असायमेंट, ५ गुण रोगिनार). हेच पॅटर्न SEC ला सुध्दा लागू राहिले

मदरील परिपत्रक व Question Paper Pattern प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी मदरील बाब ही सर्व संस्थानांच्या निदर्शनास आणून द्यावी

'स्वामीजी' परिषद,

विष्णुपुरी, नanded - ४३१ ६०६

जा.क्र.: शैक्षणिक-२/परिपत्रक/बी.ए. प्रथम व तृतीय वर्ष- Question Paper Pattern /२०२०-२१/१६८२

दिनांक : १६.१२.२०२०

प्रत माहिती व पुरविले कार्यवाहीसाठी

- १) मा. कुलगुरु यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ
- २) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन भट्ट यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ
- ३) प्राचार्य, सर्व संस्थित संलग्नित महाविद्यालये प्रस्तुत विद्यापीठ
- ४) महाविद्यालय संलग्नित पदव्यवस्था विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ
- ५) कुलगुरु यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ
- ६) विद्यार्थी संघ, शैक्षणिक विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ

सहा.कुलगुरु

शैक्षणिक (१-अभ्यासमंडळ) विभाग

PRINCIPAL

Shivjagruti Senior College
Nalegaon, Dist. Latur-413524

NWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED

Choice Based Credit System (CBCS) Course Structure

Faculty of Social Science

B.A. Second Year Syllabus

Semester Pattern effective from 2017-18

Subject: Economics

Semester	Core Course	Paper No	Name of Paper	Lectures / week	Total No. of Lectures	CA	SEE	Total Marks	Credits
Semester III	ECO	V	Macro Economics	4	55	35	40	75	3
	ECO	VI	Statistical Methods-I OR Economics of Development	4	55	35	40	75	3
	SEC-I		Cashless Transactions	3	45	25	25	50	2
	Total			11	155	95	105	200	8
Semester IV	ECO	VII	Banking	4	55	35	40	75	3
	ECO	VIII	Statistical Methods-II OR Development and Environmental Economics	4	55	35	40	75	3
	SEC-II		Data Collection	3	45	25	25	50	2
	Total			11	155	95	105	200	8
Grand Total (Sem. III & IV)				22	310	190	210	400	16

SEC = Skill Enhancement Course

PRINCIPAL
Shivajiruti Senior College
Nalegaon, Dist. Latur-413524